

VALTUUSTOALOITE 10.3.2025

Ikäihmisten kuntouttavaa päivätoimintaa ei saa säästösyistä karsia, eikä muuttaa kokonaan etätoiminnaksi. Joillekin etätoiminta palvelee tarkoitustaan, mutta ei niille, jotka tarvitsevat konkreettista ohjausta ja tukea (esim. muistisairaat).

Ikäihmisten kotona asuminen mahdollisimman pitkään, ja sen tukeminen, on ollut pitkään tavoitteena erilaisissa toimintaohjelmissa ja strategioissa. Alueellisissa hyvinvointisuunnitelmissa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä, Satakunnan hyvinvointisuunnitelmassa korostetaan myös ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistamista ja arjen tukemista. On olemassa jo yksi keino, jolla voidaan edellisiin asioihin tutkitusti vaikuttaa – kuntouttava päivätoiminta. Kuntouttavan päivätoiminnan asemaa hyvinvointialueiden iäkkäiden palvelupolun osana pitäisi edelleen pikemminkin vahvistaa kuin supistaa.

Ikääntyneiden kuntouttava päivätoiminta on tavoitteellista ennaltaehkäisevää ryhmämuotoista toimintaa, jolla pyritään ylläpitämään ja vahvistamaan ikääntyneiden terveyttä, toimintakykyä ja elämänlaatua sekä tukemaan kotona asumista. Kuntouttava päivätoiminta tukee selviytymistä kotiloissa mahdollisimman pitkään, jolloin ehkäistään laitoshoidon korkeita kustannuksia. Päivätoiminnassa järjestetään virikkeellistä, kuntouttavaa, omatoimisuutta tukevaa ja sosiaalisia kontakteja ylläpitävää toimintaa. Kuntouttava päivätoiminta vähentää yksinäisyyttä, ryhmään osallistuminen on monelle iäkkäälle ainoa sosiaalisen kanssakäymisen muoto. Ulkoilu, ruokailu, monipuolinen liikunta ja ryhmässä toimiminen tukevat arjessa selviytymistä.

Vuonna 2024 THL:n tutkimuksen mukaan merkittävä osa kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaista on muistisairaita henkilöitä.

”Hamarin ym. (2023) selvityksen mukaan muistisairaille henkilöille suunnattu päivätoiminta tuki sosiaalisia suhteita ja vuorovaikutusta sekä vähensi yksinäisyyttä, mahdollisti liikunnan harjoittamisen, sekä paransi mielialaa ja helpotti myös läheisen jaksamista. Myös kansainvälisissä tutkimuksissa on havaittu, että päivätoiminnalla on monenlaisia hyvinvointihyötyjä asiakkaille ja heidän läheisilleen (mm. Ellen ym. 2017; Lunt ym. 2021). Vaikka päivätoiminnan kustannusvaikuttavuudesta ei toistaiseksi ole riittävästi tietoa (Ruuskanen ym. 2023), on mahdollista, että näiden vaikutusten kautta päivätoiminnalla voidaan säästää sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia. Kuntouttavalla päivätoiminnalla on potentiaalia vähentää tai myöhentää asiakkaiden raskaampien palveluiden tarvetta.” (THL 2024.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-424-6>)

Myös nykyisessä hallitusohjelmassa hyvinvointialueita kannustetaan lisäämään ja uudistamaan iäkkäiden ryhmämuotoista päivätoimintaa. (Vahva ja välittävä Suomi. 2023.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-763-8>)

Porissa 10.3.2025

Soile Ojala-Seppä

Soile Ojala-Seppä

Anssi Joutsenlehti

Jouko RAJA-AHO

Heidi Salonen
HEIDI SAKARI
JYRKI SARIN

PETRI FOLMIDEN
Nina Immonen

JAMARI TOIVONEN
SIMO KURPELA